

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДААННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЧЫННІКАМІ

№ 82 (567)

Кастрычнік 1961 г.

Год выдання 7-ы

Ля газетных кіёскаў Мінска ў дні з'езда.

Справаздача Цэнтральнага Камітэта КПСС XXII з'езду Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

Даклад Першага сакратара ЦК КПСС таварыша М. С. Хрушчова

Пачынаючы справаздачы даклад Цэнтральнага Камітэта КПСС, Першы сакратар ЦК КПСС таварыш М. С. Хрушчоў гаворыць, што мінуўшыя пасля XX з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза шэсць гадоў мелі для нашай партыі, для савецкага народа, для ўсяго чалавецтва выключнае, можна сказаць, сусветна-гістарычнае значэнне. Савецкая Радзіма ўступіла ў перыяд разгорнутага будаўніцтва камунізма па ўсім шырокім фронце вялікіх работ. Эканоміка і культура Савецкага Саюза знаходзяцца на крутым уздыме. Паспяхова выконваецца сямігадовы план — план магутнага развіцця прадукцыйных сіл нашай Радзімы.

цавання жыццёвых сіл сусветнай сістэмы сацыялізма.

Дзейнасць нашай партыі і дзяржавы адбывалася ў складанай міжнароднай абстаноўцы. Не раз імперыялісты спрабавалі паставіць свет на небяспечную грань вайны, правяршыць сілу Савецкага Саюза і мужнасць яго народаў. Многія буржуазныя палітычныя дзеячы цешылі сябе ілюзіямі: ці не правалімся мы са сваімі планами, ці не распадзецца сацыялістычны лагер. Яны задумвалі супраць нас нямаля правакацыі і дыверсіі. Партыя, увесь савецкі народ выкрывалі падкопы ворагаў і з гонарам выходзілі з усіх выправаў. Сёння Савецкі Саюз больш моцны і дужы, чым калі б там ні было!

Жыццё поўнацю пацвердзіла правільнасць тэарэтычных вывадаў і палітычнага курсу партыі, яе генеральнай лініі. Да свайго XXII з'езда дэсяцімільённая партыя камуністаў Са-

вецкага Саюза прыйшла адзінай і згуртаванай, непарыўна звязанай з савецкім народам. Жывым увасабленнем адзінства партыі і народа, іх волі і дум з'яўляюцца пяць тысяч дэлегатаў з'езда — лепшыя сыны і дочки вялікай Ленінскай партыі.

М. С. Хрушчоў адзначае, што прэстыж і аўтарытэт Савецкай дзяржавы на міжнароднай арэне яшчэ больш узрос. Нарады прадстаўнікоў камуністычных і рабочых партый далі высокую ацэнку ролі КПСС у міжнародным камуністычным і рабочым руху. Ад імя з'езда, ад імя ўсіх камуністаў Савецкага Саюза ён выказвае братнім партыям гарачую ўдзячнасць за давер'е да нашай партыі, запэўняе дарагіх гасцей — дэлегатаў братніх партый, што КПСС і ў далейшым будзе выконваць свой інтэрнацыянальны абавязак перад працоўнымі ўсіх краін, перад усім прагрэсіўным чалавецтвам.

непалітычнай дзейнасці нашай партыі з'яўляецца барацьба за ўсеагульнае і поўнае раззбраенне. Мы заўсёды былі рашучымі праціўнікамі гонкі ўзбраенняў, бо ў мінулым саперніцтва ў гэтай галіне не толькі ўскладала на народы вялікі цяжар, але і непазбежна прыводзіла да сусветных войнаў. Праблема раззбраення закранае кроўныя інтарэсы кожнага народа і ўсяго чалавецтва. І калі яна будзе вырашана, адпадзе ўсялякая небяспечнасць у ядзернай зброі, а значыцца і ў яе выпуску і выправаваннях.

Вялікае значэнне для захавання і ўмацавання міру мае праблема ліквідацыі рэшткаў другой сусветнай вайны. Нельга мірыцца з тым, што праз 16 гадоў пасля перамогі над гітлераўскімі захопнікамі ўсё яшчэ не завершана мірнае ўрэгуляванне з Германіяй. Мы лічылі і лічым, што мірны дагавор, замацаваўшы германскія граніцы, якія вызначаны Патсдамскім пагадненнем, звязка рукі рэваншыстам і адаб'е ў іх ахвоту да авантур.

Сацыялістычныя краіны доўга чакалі з падпісаннем дагавору, спадзеючыся, што ў Вашынгтоне, Лондане і Парыжы разважлівасць возьме верх. Мы сёння гатовы разам з заходнімі дзяржавамі шукаць узаемапрыёмнае і ўзгодненае рашэнне шляхам перагавораў.

Дакладчык падкрэслівае, што шлях да паляпшэння міжнароднай абстаноўкі мы бачым у далейшым развіцці дзелаў адносін з усімі краінамі. Ён гаворыць аб развіцці супрацоўніцтва з сацыялістычнымі краінамі, з вялікімі дзяржавамі Азіі — Індыяй і Інданезіяй, аб адносінах з афрыканскімі дзяржавамі і краінамі Лацінскай Амерыкі. Важнае значэнне мы надаём адносінам з галоўнымі краінамі капіталістычнага свету і ў першую чаргу са Злучанымі Штатамі Амерыкі.

У сучасных умовах, заўважае М. С. Хрушчоў, адкрылася перспектыва дабіцца мірнага суіснавання на ўвесь перыяд, на працягу якога павіны знайсці сваё вырашэнне сацыяльныя і палітычныя праблемы, што цяпер раздзяляюць свет. Справа ідзе да таго, што яшчэ да поўнай перамогі сацыялізма на зямлі, пры захаванні капіталізму ў частцы свету, узнікне рэальная магчымасць выключыць сусветную вайну з жыцця грамадства.

Жыццё даказала, што прапанаваны вялікім Леніным прыцып мірнага суіснавання дзяржаў з розным грамадскім ладам — гэта шлях захавання міру і прадукцыйнага ўсеагульнага знішчальнай вайны. Мы рабілі і зробім усё, што ад нас залежыць, каб мірнае суіснаванне і мірнае эканамічнае саборніцтва перамаглі ва ўсім свеце.

I. Сучасная міжнародная абстаноўка і міжнароднае становішча Савецкага Саюза

Вялікі раздзел даклада прысвячаецца аналізу сучаснай сусветнай абстаноўкі і міжнароднаму становішчу Савецкага Саюза. М. С. Хрушчоў указвае, што саборніцтва дзвюх сусветных сацыяльных сістэм — сацыялістычнай і капіталістычнай — стала стрыжнем, асновай сусветнага развіцця на сучасным гістарычным этапе. У грамадскім развіцці ўсё больш выразна праяўляліся дзве лініі, дзве гістарычныя тэндэнцыі. Адна — лінія сацыяльнага прагрэсу, міру і стварэння. Другая — лінія рэакцыі, прыгнечання і вайны.

стэмы сацыялізма, эканоміка якой працягвае развівацца непараўнаўча больш высокімі тэмпамі, чым эканоміка капіталізму. Сацыялістычныя краіны ў 1960 годзе павялічылі аб'ём прамысловай вытворчасці ў параўнанні з 1937 годам у 6,8 раза, у той час як капіталістычныя краіны — менш чым у 2,5 раза. Доля краін сацыялізма ў сусветнай прамысловай вытворчасці, якая складала ў 1955 годзе 27 працэнтаў, павысілася ў 1960 годзе прыкладна да 36 працэнтаў.

Маральнае і палітычнае адзінства народа, якое ўпершыню склалася ў нашай краіне, мацнее ва ўсіх сацыялістычных краінах. Наш народ з глыбокай сімпатыяй успрымае поспехі ў сацыялістычным будаўніцтве вялікага кітайскага народа, іншых братніх народаў і жадае ім новых слаўных перамог. Цяпер, з завяршэннем важнага этапу сацыяльнай перабудовы, у сацыялістычных краінах створаны яшчэ больш спрыяльныя ўмовы для далейшага росту эканомікі і культуры, для павышэння дабрабыту працоўных.

Затым М. С. Хрушчоў гаворыць аб працэсе братняга збліжэння сацыялістычных краін, іх палітычнай і гаспадарчай кансалідацыі, аб прамым вытворчым супрацоўніцтве.

Галоўнае цяпер заключаецца ў тым, каб, няўхільна развіваючы эканоміку ўсіх і кожнай сацыялістычнай краіны, дабіцца перавагі сусветнай сістэмы сацыялізма над капіталістычнай па абсалютнаму аб'ёму вытворчасці. Гэта будзе вялікая гістарычная перамога сацыялізма.

Наша партыя ясна разумее свае задачы, сваю адказнасць і зробіць усё, што ад яе залежыць, каб сусветная сістэма сацыялізма і ў далейшым мац-

нела, набірала сілы і развівалася. Мы верым, што ў саборніцтве з капіталізмам перамога будзе за сацыялізмам. Мы верым, што гэтая перамога будзе атрымана ў мірным саборніцтве, а не на шляхах раззавання вайны. Мы стаялі, стаям і будзем стаяць на пазіцыях мірнага суіснавання дзяржаў з розным сацыяльным ладам, будзем рабіць усё для ўмацавання міру ва ўсім свеце.

Спыняючыся на становішчы ў краінах капіталізму, Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў адзначае далейшае абстрактнае супярэчнасцей як унутры гэтых краін, так і паміж імі. Агульная тэндэнцыя далейшага загібання капіталізму працягвала дзейнічаць з няўмольнай сілай. Ён гаворыць аб велізарных расходах дзяржаў НАТО на гонку ўзбраенняў, аб масавым беспрацоўі, аб сур'ёзных зменах у суадносінах сіл унутры капіталістычнага свету. Буйныя супярэчнасці раздзяляюць ЗША з Англіяй і іншымі імперыялістычнымі дзяржавамі. Яны працягваюць і ў НАТО, і ў іншых агрэсіўных блоках. Імперыялісты ЗША выступаюць у саюзе з заходнегерманскімі мілітарэстамі і рэваншыстамі, нагараючы міру і бяспеды народаў.

У дакладзе вялікага ўвага ўдзяляецца задачы ліквідацыі рэшткаў каланіяльнай сістэмы, барацьбе працоўных краін капітала за свае эканамічныя і сацыяльныя правы, дзейнасці камуністычных партый. Барацьба краін сацыялізма і ўсіх міралюбівых сіл супраць падрыхтоўкі новай агрэсіі і вайны складае галоўны змест сучаснай сусветнай палітыкі.

Пераходзячы да міжнародных праблем, якія патрабуюць неадкладнага вырашэння, М. С. Хрушчоў гаворыць, што важнейшай састаўной часткай знеш-

II. Уступленне Савецкага Саюза ў перыяд разгорнутага будаўніцтва камунізма

Галоўным і вызначальным у дзейнасці партыі пасля XX з'езда была барацьба за выкананне асноўных задач перыяду разгорнутага камуністычнага будаўніцтва: стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма; далейшае ўмацаванне эканамічнай магутнасці СССР; камуністычнае выхаванне працоўных; усё больш поўнае задавальненне ўзрастаючых матэрыяльных і духоўных патрэбнасцей народа.

У стварэнні матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма рашучая роля належыць цяжкай індустрыі як аснове ўсёй народнай гаспадаркі. За шэсць гадоў выпуск прамысловай прадукцыі ўзрасце амаль на 80 працэнтаў. Асабліва выдатныя дасягненні вядучых галін цяжкай індустрыі. Выплаўка сталі павялічылася на 26 мільянаў тон, што перавышае ўсю гадавую вытворчасць сталі ў Англіі. Здабыча нафты ўзрасла на 95 мільянаў тон — іншымі словамі створана пяць новых Баку. Выпрацоўка электраэнергіі павялічылася на 157 мільяраў кілават-гадзін, гэта значыць, у нас нібы прыбавілася 50 такіх электрастанцый, як Днепрагэс імя Леніна.

На базе сучаснай індустрыі хутка ідуць угору ўсе галіны на-

роднай гаспадаркі. М. С. Хрушчоў прыводзіць даныя аб тым, як узрасла ў нас з 1955 года вытворчасць тавараў народнага спажывання, у тым ліку мяса, масла, малочнай прадукцыі, цукру і інш. Толькі за тры гады сямігадкі звыш плана выпушчана больш аднаго мільярда метраў тканін і каля 70 мільянаў пар абутку. На застаўшыхся гады сямігадкі ўрад дадаткова выдзяляе для развіцця тэхнічнай і абутковай прамысловасці і іх сыравіннай базы каля 2,5 мільярда рублёў. К канцу сямігадкі наша прамысловасць будзе выпускаць у год звыш 9 мільяраў квадратных метраў тканін; будзе вырабляцца каля трох пар абутку на душу насельніцтва. Па вытворчасці гэтых тавараў СССР значна пераўзыйдзе Англію, Францыю і Заходнюю Германію, разам узятая.

Нашы планы — планы мірнага будаўніцтва. Клапоцячыся аб уздыме эканамічнай магутнасці краіны, партыя пастаянна памятае аб неабходнасці ўмацавання яе абароназдольнасці. Мы маем цяпер міжконтыненцальныя балістычныя ракеты, зенітнае ракетнае ўзбраенне, ракеты для сухалупных войск.

(Працяг на 2-й стар.)

Справаздача Цэнтральнага Камітэта КПСС XXII з'ездку Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

(Пачатак на 1-й стар.)

авіяцыі і Ваенна-Марскіх Сіл. Пасляхова ідзе будаўніцтва падводнага флоту. Ён аснашчаецца атамнымі рухавікамі, узбройваецца балістычнымі, а таксама саманаводзячыміся ракетамі.

Пераўзбраенне Савецкай Арміі ракетна-ядзернай тэхнічай поўнасцю завершана. Цяпер імперыялісты ўжо не могуць беспакарана весці ваенны шантаж супраць міралюбівых краін. У руках савецкага народа, які будзе камунізм, атамная і вадародная зброя надзейна служыць справе міру.

Дакладчык характарызуе далей сур'езныя якасныя змены, якія адбыліся пасля XX з'езда ў прамысловасці, будаўніцтве, на транспарце, паведамляе, што за 1956—1961 гады дзяржаўныя капітальныя ўкладанні ў народную гаспадарку склалі 156 мільярдаў рублёў. Гэта больш, чым было ўкладзена за ўсе гады Савецкай улады да XX з'езда партыі! Уведзена ў эксплуатацыю каля 6 тысяч буйных дзяржаўных прадпрыемстваў.

Важным этапам у стварэнні матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма з'яўляецца прыняты XXI з'ездам сямігадовы план развіцця народнай гаспадаркі СССР. Па сямігадовому плану на першыя тры гады намачаўся сярэднегадавы прырост прамысловай прадукцыі на 8,3 працэнта. Фактычна за тры гады ён складзе 10 працэнтаў.

Цяпер прамысловая прадукцыя СССР складае больш чым 60 працэнтаў амерыканскай. Наша краіна выпускае цяпер амаль п'яту частку ўсёй сусветнай прамысловай прадукцыі — больш, чым Англія, Францыя, Італія, Канада, Японія, Бельгія і Нідэрланды, разам узятых. А гэта ж — высакаравітыя краіны з агульнай колькасцю насельніцтва 280 мільянаў чалавек.

Выкананне сямігадовага плана выведзе нашу Радзіму на такі рубж, калі спатрэбіцца ўжо нямнога часу для таго, каб перагнаць Злучаныя Штаты ў эканамічных адносінах. Неабходна больш поўна выкарыстоўваць рэзервы сацыялістычнай эканомікі, ліквідаваць марнатраўства і безгаспадарчасць. Галоўнае, на чым павінна быць сканцэнтравана ўвага, — усмерна павышэнне прадукцыйнасці працы. Патрэбна хутчэй і да дна выкарыстоўваць усё, што стварае навука і тэхніка ў нашай краіне, смялей браць усё лепшае, што дае замежны вопыт.

У краіне цяпер больш ста тысяч будоўляў, палавіна з іх — вытворчага прызначэння. Дакладчык гаворыць, што, відаць, трэба пайсці на тое, каб на нейкі тэрмін, скажам, на год, спыніць закладку новых прадпрыемстваў, а ўсе сродкі, якія за гэты час будуць накоплены, выкарыстаць на хутчэйшае завяршэнне пачатых ужо аб'ектаў. Выключэнні могуць быць дапушчаны толькі для асабліва важных будоўляў і абавязкова па рашэнню саюзнага ўрада.

Патрэбна аб'явіць бязлітасную вайну марнатраўству ў выкарыстанні сыравіны, матэрыялаў, электраэнергіі, умацніць

кантроль рублём ва ўсіх сферах вытворчасці. Эканомія ў вялікім і малым, метагоднае выкарыстанне прыродных багаццяў і матэрыяльных каштоўнасцей павінны быць узняты на ўзровень дзяржаўнай палітыкі.

Асаблівую ўвагу партыі ў справаздачы перыяд займалі пытанні развіцця сельскай гаспадаркі. На вераснёўскім (1953 год) і наступных пленумах ЦК былі ўскрыты карэнны памылкі і недахопы ў кіраўніцтве сельскай гаспадаркі, распрацавана ўсебаковая праграма яе ўздыму.

У гэтыя гады ажыццэўлены важнейшыя мерапрыемствы ў галіне сельскай гаспадаркі, якія ўжо аказалі, а ў далейшым акажуць яшчэ больш глыбокі ўплыў на камуністычнае будаўніцтва. За мінулае пяцігоддзе валавая прадукцыя сельскай гаспадаркі ўзрастае ў параўнанні з папярэднім пяцігоддзем на 43 працэнта. Намнога павялічылася вытворчасць збожжжа, мяса, малака і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў.

Цэнтральны Камітэт накіроўваў намаганні ўсіх працаўнікоў вёскі на павелічэнне вытворчасці збожжжа, як асновы развіцця сельскай гаспадаркі. Пастаўлена на службу народу 41,8 мільяна гектараў новых зямель. Цалінныя землі даюць цяпер звыш 40 працэнтаў усіх нархтывак збожжжа ў краіне.

Намнога павялічыліся закупкі збожжжа і ўсіх іншых прадуктаў сельскай гаспадаркі. Калі раней дзяржава закупляла каля двух мільярдаў пудоў збожжжа, то за апошнія гады яна закупляе 3 мільярды пудоў і больш.

Сярод самых неадкладных праблем развіцця сельскай гаспадаркі асаблівае месца займаюць пытанні ўздыму жывёлагадоўлі. Побач з асваеннем цалінных зямель важнейшай умовай умацавання кармавой базы з'явілася ўкараненне пасаваў кукурузы. Калі ў 1953 годзе пад кукурузай было занята 3,485 тысяч гектараў, то ў цяперашні час — амаль 26 мільянаў гектараў. Цяпер з поўнай падставой можна заявіць, што ў развіцці грамадскай жывёлагадоўлі адбыліся карэнныя змены.

Поспехі ў галіне сельскай гаспадаркі неаспрэчныя і значныя, адзначае М. С. Хрушчоў. Аднак узнікае пытанне: чаму ў нас усё яшчэ не хапае некаторых прадуктаў, асабліва мяса, чаму пры агульных сур'езных дасягненнях мы сутыкаемся з невялікімі цяжкасцямі ў забеспячэнні насельніцтва прадуктамі жывёлагадоўлі?

Перш за ўсё гэта глумачыцца тым, што тэмпы росту вытворчасці сельскагаспадарчых прадуктаў усё яшчэ адстаюць ад тэмпаў развіцця прамысловасці і ўзрастаючых патрэб насельніцтва. І з гэтага вынікае, што трэба заўсёды трымаць у цэнтры ўвагі пытанні сельскай гаспадаркі, забяспечыць такія тэмпы яе развіцця, каб вытворчасць сельскагаспадарчых прадуктаў заўсёды апарэджвала попыт.

У гэтым годзе валавы збор збожжжа ў параўнанні з мінулым годам павялічыўся. На 15 кастрычніка закуплена 3 мільярды 86 мільянаў пудоў збожжжа, або на 354 мільяна пудоў больш, чым на гэтую дату ў

1960 годзе. А ўсяго дзяржава закупіць у гэтым годзе прыкладна 3 мільярды 300 мільянаў пудоў збожжжа — на 450 мільянаў пудоў больш, чым было закуплена ў мінулым годзе. Гэта вялікая перамога партыі і народа. Яна тым больш каштоўная, што заваявана ў год, які не з'яўляецца лепшым па кліматычных умовах.

Што датычыць жывёлагадоўлі, то і тут дасягнуты некаторыя поспехі. Пагалоўе буйнай рагатай жывёлы ў калгасах і саўгасах павялічылася за год на 4 мільёны, у тым ліку кароў — на 1 мільён 700 тысяч, пагалоўе свіней узрасло на 5 мільянаў і авечак — на 3 мільяны. Павялічыліся вытворчасць і закупкі прадуктаў жывёлагадоўлі.

Нашы рэзервы велізарныя, гаворыць М. С. Хрушчоў. Яны дазваляюць у бліжэйшыя гады, як гэта намечана ў рашэннях студзенскага Пленума ЦК, дасягнуць закупкі збожжжа да 4 мільярдаў 200 мільянаў пудоў, мяса — да 13 мільянаў тон, малака — да 50 мільянаў тон у год.

Партыя намачае перспектыву развіцця сельскай гаспадаркі на 20 год. Важна, каб рабочыя і калгаснікі, камуністы і беспартыйныя, усе савецкія людзі зразумелі, што асновы для паспяховага выканання вялікага плана закладваюцца сёння ў барацьбе за ажыццяўленне сямігадка. Далейшы ўздым сельскагаспадарчай вытворчасці — справа ўсёй партыі, усяго народа. Гэта той рубж камунізма, які мы павінны браць усёй магутнасцю савецкага ладу.

Далей дакладчык спыняецца на пытаннях павышэння дабрабыту народа. Ён паведамляе, што ў Савецкім Саюзе тры чвэрці нацыянальнага даходу ідзе на задавальненне асабистых патрэб працоўных. На працягу сямігадкі рэальныя даходы рабочых, служачых і калгаснікаў павялічыцца на 40 працэнтаў.

Партыя ўдзяляе многа ўвагі такім пытанням, якія вызначаюць рост дабрабыту. Завяршаецца ўпарадкаванне зароботнай платы рабочых і служачых, павышаецца яе мінімальны ўзровень. Адначасова ліквідаваны праммернасці ў аплаце працы некаторых катэгорый рабочнікаў. У бліжэйшыя гады новыя ўмовы аплаты працы будуць уведзены ва ўсёй народнай гаспадарцы. Прадугледжана павысіць зароботную плату такім шматлікім атрадам інтэлігенцыі, як настаўнікі і ўрачы. У застаўшыся гады сямігадкі мінімум зароботнай платы будзе павышан да 50—60 рублёў. Павялічыцца стаўкі і аклады сярэднеаплачваемых рабочых і служачых. К канцу 1965 года ў нас не будзе ніякіх падаткаў з насельніцтва. Адмена падаткаў — выдатная сацыяльная заваёва савецкага народа. Буйныя мерапрыемствы за апошні час праведзены па паліпшэнню пенсійнага забеспячэння. У 1963 годзе мінімальныя размерны пенсіі будуць зноў павышаны.

Сапраўды, небывалы размах набыло ў Савецкім Саюзе жыллёвае будаўніцтва. За апошнія пяць год пабудавана дамоў больш, чым за папярэднія 15 гадоў. Новае жыллё атрымалі каля 50 мільянаў чалавек — амаль чвэрць насельніцтва! Па аб'ёму і тэмпах жыллёвага будаўніцтва Савецкі Саюз займае першае месца ў свеце. У застаўшыся чатыры гады сямігадкі трэба будзе пабудоваць каля 400 мільянаў квадратных метраў жылля, або ў 1,6 раза больш, чым за чацвёртую і п'ятую пяцігодкі, разам узятых. Звыш чатырох мільянаў дамоў будзе пабудавана ў сельскай мясцовасці.

Мы маем права ганарыцца тым, што савецкае грамадства стала самым адукаваным грамадствам у свеце, а савецкая

навука заняла перадавыя пазіцыі ў важнейшых галінах ведаў. У 1965 годзе ў школах будзе навучацца каля 43 мільянаў дзяцей. У Савецкім Саюзе падрыхтоўваецца інжынераў у тры разы больш, чым у Злучаных Штатах Амерыкі, а ўсяго рабочнікаў разумовай працы ў нашай краіне больш чым 20 мільянаў. У нас больш чым 350 тысяч навуковых работнікаў.

Новую бліскучую эпоху ў развіцці навуковых ведаў чалавечтва адкрылі поспехі нашай навукі ў асваенні космасу. Першымі адважыліся пакінуць сваю калыску — Зямлю і зрабілі трыумфальныя палёты ў космас грамадзяне Савецкага Саюза Ю. А. Гагарын і Г. С. Цітоў, дэлегаты XXII партыйнага з'езда!

Заняць перадавыя пазіцыі ў свеце па ўсіх асноўных напрамках навукі і тэхнікі — такая задача.

М. С. Хрушчоў гаворыць з гэтым, што савецкая літаратура і мастацтва трывала заваявалі высокі аўтарытэт ва ўсім свеце багаццем свайго ідэйнага зме-

сту. За апошнія гады створаны новыя творы літаратуры і мастацтва, якія праўдзіва і ярка адлюстроўваюць сацыялістычную рэчаіснасць. На волю нашай краіны даказана, што толькі ва ўмовах сацыялізма ствараюцца самыя спрыяльныя магчымасці для росквіту свабоднай мастацкай творчасці. Для актыўнага ўдзелу шырокіх мас у стварэнні культурных каштоўнасцей.

У дакладзе гаворыцца аб развіцці і ўдасканаленні сацыялістычных вытворчых і іншых грамадскіх адносін. Наша партыя бачыць у гэтым асноўны шлях пераходу да камуністычных грамадскіх адносін — самага дасканалага тыпу адносін паміж свабоднымі, усебакова развітымі і высокаасведомымі людзьмі, да адносін, якія заснаваны на дружбе і таварыскасці.

Наша Радзіма знаходзіцца на вялікім творчым уздыме. Усе народы п'ятнацыянальнага Савецкага Саюза ўспрымаюць будаўніцтва камунізма як сваю родную справу, працягуюць поплеч, уносяць неацэнны ўклад у агульную перамогу.

III. Ленінская партыя — арганізатар барацьбы за перамогу камунізма

Нашы вялікія поспехі як у галіне знешняй, так і ўнутранай палітыкі, працягвае М. С. Хрушчоў, дасягнуты дзякуючы пвэрдаму і паслядоўнаму ажыццяўленню ленінскай генеральнай лініі партыі, якая знайшла сваё глыбокае адлюстраванне ў гістарычных рашэннях XX з'езда. Цэнтральны Камітэт лічыць неабходным далажыць, што палітычны курс XX з'езда поўнасцю перамог. Прадыктаваны самім жыццём, прасякнуты духам ленінскай рэвалюцыйнай творчасці, ён стаў справай усяго савецкага народа. Партыя яшчэ больш умацавала свае сувязі з народам і, абаяраючыся на яго магутную энергію, яшчэ больш узвільчыла Савецкі Саюз.

XX з'езд, асудзіўшы варожы дух марксізма-ленінізма культ асобы, адкрыў шырокую прастору творчым сілам партыі і народа, садзейнічаў расшырэнню і ўмацаванню сувязей партыі з масамі і павышэнню яе баяздольнасці.

Напярэдадні XX з'езда пытанне стаяла так: або партыя адкрыта, па-ленінску асудзіць дапушчаныя ў перыяд культуры асобы І. В. Сталіна памылкі і скажэнні, адвергне тыя метады партыйнага і дзяржаўнага кіраўніцтва, якія сталі тормазама для руху наперад, або ў партыі возьмуць верх сілы, якія чапляліся за старое, супраціўляліся ўсяму новаму, творчаму. Імяна так востра было пастаўлена пытанне.

Ці была неабходнасць так разка і так адкрыта крытыкаваць вялікія памылкі і цяжкія вынікі, звязаныя з культу асобы?

Так, такая неабходнасць была. Пасля выкрыцця мацэрага ворага і авантурыста Берыя, у выніку стараннага аналізу і глыбокага вывучэння раду дакументаў перад Цэнтральным Камітэтам ва ўсёй паўнаце раскрыліся факты найгрубейшых парушэнняў сацыялістычнай законнасці, злоўжывання ўладай, факты самавольства і рэпрэсій супраць многіх сумленных людзей, у тым ліку супраць відных дзеячоў партыі і Савецкай дзяржавы. Цэнтральны Камітэт, глыбока ўсведамляючы адказнасць перад партыяй і народам, не мог стаць на шлях утойвання ці замазвання памылак і скажэнняў, меўшых месца ў мінулым. Прытрымліваючыся ленінскіх запаветаў, Цэнтральны Камітэт рашыў сказаць праўду аб злоўжываннях уладай у перыяд культуры

асобы. Гэта было ўнутранай маральнай патрэбнасцю і абавязкам партыі, яе кіраўніцтва. Гэта было правільнае рашэнне. Яно мела велізарнае значэнне для лёсу партыі, для будаўніцтва камунізма.

На XX з'ездзе партыя раскрытыкавала культ асобы. Выконваючы рашэнні з'езда, яна пераадолала скажэнні і памылкі і намяціла меры, якія выключалі б у будучым магчымасць паўтарэння такіх з'яў. Гэта было мужнае рашэнне, яно з'явілася атэстатам палітычнай сталасці нашай партыі, яе Цэнтральнага Камітэта.

Спачатку разкае супраціўленне лініі партыі на асуджэнне культуры асобы, на развязванне ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, на асуджэнне і выпраўленне ўсіх злоўжыванняў уладай, на выяўленне канкрэтных віноўнікаў рэпрэсій аказвалі Молатаў, Кагановіч, Маленкаў і Варашылаў. Такія іх пазіцыі былі не выпадкова: яны ясуць персанальную адказнасць за многія масавыя рэпрэсіі ў адносінах да партыйных, савецкіх, гаспадарчых, ваенных і камсамольскіх кадраў і за іншыя з'явы падобнага роду, якія мелі месца ў перыяд культуры асобы.

Але калі партыя разгарнула барацьбу за аднаўленне ленінскіх норм партыйнага і дзяржаўнага жыцця, пачала вырашэнне такіх неадкладных задач, як асваенне цалінных перабудова кіраўніцтва прамысловасцю і будаўніцтвам, расшырэнне правоў саюзных рэспублік, паліпшэнне дабрабыту савецкіх людзей, аднаўленне рэвалюцыйнай законнасці, франкцыяна група актывізавала сваю антыпартыйную дзейнасць і пачала вербаваць прыхільнікаў унутры Прэзідыума ЦК. Яна расшырылася за лів Булганіна, Пярвухіна і Сабурова, да іх далучыліся і Шапілаў, Адчуўшы, што ім удалося арганізаваць у Прэзідыуме ЦК арыфметычную большасць, удзельнікі антыпартыйнай групы пайшлі ў адкрытую атаку, імкнучыся змяніць палітыку ў партыі і краіне, палітыку, намечаную XX з'ездам партыі.

Але фракцыянеры пралічыліся. Пленум Цэнтральнага Камітэта, які адбыўся ў чэрвені 1957 года, рашуча выкрыў і ідэйна разграміў антыпартыйную групу. Чэрвеньскі Пленум прадеманстраваў палітычную сталасць, маналітнае адзінства і згуртаванасць Цэнтральнага Ка-

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Генадзь БУРАЎКІН

Добры дзень, заўтра!

Вось мы ведаем:
хутка настане
Тое Заўтра,
самае светлае,
Што блукала па свеце зданню
і рванулася ў неба ракетам,
Тое Заўтра,
што кулямі сечана
і праз смерці,
як сцяг,
пранесена

і што стала
здаўна і навечна
Нашым лёсам
і нашай песняю.
і мы ступім туды
разам з зорамі,
З небам,
кінутым на калені,
Смела глянуўшы на кантралёра
З самым правільным імем —
Сумленне.

Справаздача Цэнтральнага Камітэта КПСС XXII з'езду Камуністычнай партыі Савецкага Саюза

(Пачатак на 1-й стар.)

мітата на аснове ленінскай лініі XX з'езду. Рашэнні чэрвеньскага Пленума ЦК былі аднадушнага адобраны ўсёй нашай партыяй, усім савецкім народам.

Адкінуўшы прэч збанкрутаваныя фракцыянераў, інтрыганаў-карьерыстаў, партыя яшчэ цяжней згуртавала свае рады, умацавала сувязі з народам, мабілізавала ўсе сілы на паспяховае ажыццяўленне сваёй генеральнай лініі.

Курс XX з'езду сустрэў гарадае адабронне міжнароднага камуністычнага руху, братніх марксісцка-ленінскіх партыяў. Гэта атрымала сваё адлюстраванне ў рашэннях з'езду і ў іншых матэрыялах братніх партыяў, дакументах нарад прадстаўнікоў камуністычных і рабочых партыяў у 1957 і 1960 гадах.

Разам з тым трэба адзначыць, гаворыць М. С. Хрушчоў, што курс нашай партыі на пераадоленне шкодных вынікаў культуры асобы, як потым высветлілася, не сустрэў належнага разумення ў кіраўнікоў Албанскай партыі працы, больш таго, яны павялі барацьбу супраць гэтага курсу.

Курс, выпрацаваны XX з'ездам нашай партыі, — гэта ладны курс і мы не можам уступіць у такім прысцяпванні пытанні ні албанскіх кіраўнікоў, ні каму б там ні было.

З трыбуны XXII з'езду мы заўважам, што чысціня марксісцка-ленінскага вучэння, неспрымальнасць да ўсялякага роду скажэнняў яго вялікіх прынцыпаў з'яўляецца законам для нашай партыі. Для камуністаў справа рэвалюцыі, справа народнага выхавання, справа нашай партыі такога імя толькі тады, калі яны выражаюць карэнныя інтарэсы працоўных і ідуць па правільным шляху.

Няма ніводнага буйнага пытання як унутранай, так і знешняй палітыкі, якое не абмяркоўвалася б у нашай партыі калектывна, і прымаема рашэнні з'яўляюцца адлюстраваннем калектывнага вопыту партыі. Гэта і ёсць ажыццяўленне ленінскіх прынцыпаў. Увайшло ў правіла шырокае агульнапартыйнае і ўсёнароднае абмеркаванне пытанняў, якія выносяцца на разгляд пленумаў Цэнтральнага Камітэта і сесій Вярхоўнага Савета СССР. Добры плён далі меры па аднаўленню рэвалюцыйнай законнасці, развіццю партыйнай і савецкай дэмакратыі, расшырэнню правоў і павышэнню ролі мясцовых партыйных і савецкіх органаў, разгортванню творчай ініцыятывы працоўных. Цэнтральны Камітэт звярнуў асаблівую ўвагу на рэгулярнае скліканне выбарных органаў,

пачынаючы са з'езду партыі, пленумаў ЦК.

Развіццё ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, расшырэнне правоў і павышэнне ролі мясцовых партыйных органаў, захаванне прынцыпу калектывнасці кіраўніцтва зрабілі партыю яшчэ больш баяздольнай, умацавалі яе сувязі з масамі. Непарыўная сувязь партыі з народам наглядна праяўляецца ў росце партыйных радоў.

За справаздачны перыяд колькасць нашай партыі ўзрастае на два з палавінай мільёны чалавек. Калі к XX з'езду ў радах партыі налічвалася 7.215.505 камуністаў, то к XXII з'езду на 1 кастрычніка 1961 года колькасць камуністаў ўзрастае да 9.716.005.

Цяпер, калі ідзе барацьба за камунізм, да кожнага, хто ўступае ў партыю, падкрэслівае М. С. Хрушчоў, мы павінны прад'яўляць патрабаванні быць перадавым байцом на любым участку камуністычнага будаўніцтва. Статут партыі патрабуе ад камуніста служыць прыкладам камуністычных адносін да працы, высокай ідэйнасці, неспрымальнасці да недахопаў, да хабарніцтва і дармадства, патрабуе чуласці і ўважлівасці да людзей, адданасці партыі і народу. Камуніст павінен паказаць прыклад у барацьбе за ўсталяванне высокіх прынцыпаў камуністычнай маралі. Далей дакладчык спыняецца на арганізатарскай рабоце партыі і выхаванні кадраў, на актыўным удзеле шырокіх мас у грамадскай дзейнасці, што з'яўляецца ключом да новых поспехаў.

Ва ўсіх справах партыі разам з ёй ідуць масавыя арганізацыі працоўных — Саветы, прафсаюзы, камсамол, кааперацыя. Уся дзейнасць Саветаў — гэта лепшае пацвярджэнне вялікай дэмакратычнасці нашага грамадства. Толькі ж той факт, што агульная колькасць дэпутатаў Саветаў складае каля двух мільёнаў чалавек, гаворыць ужо аб вельмі многім.

У сучасных умовах усё больш узрастаюць ролі і значэнне прафесіянальных саюзаў. Пасля XX з'езду правы і функцыі прафсаюзаў у вырашэнні ўсіх пытанняў, якія закранаюць жыццёвыя інтарэсы працоўных, значна расшыраны. Савецкія прафсаюзы, якія аб'ядноўваюць у сваіх радах звыш 60 мільёнаў працоўных, з'яўляюцца для працоўных нашай краіны школай выхавання, кіравання, гаспадарання, школай камунізма. Галоўным у дзейнасці прафсаюзаў на сучасным этапе павінен быць барацьба за ажыццяўленне праграмы камуністычнага будаўніцтва.

Усе мы высока цнім дзейнасць баявога памочніка партыі — саўзнага Ленінскага Камуністычнага Саюза Моладзі. Галоўная задача Ленінскага Камуністычнага Саюза Моладзі — выхаванне юнакоў і дзяўчат на гераічных традыцыях рэвалюцыйнай барацьбы, на прыкладах самаадданай працы рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі, на вялікіх ідэях марксізма-ленінізма.

Значнае месца ў дакладзе ўдзелена ідэалагічнай дзейнасці партыі. XX з'езд адкрыў шырокую прастору для творчага развіцця марксізма-ленінізма. Пераадолеўшы адмоўныя вынікі культуры асобы, партыя ажыццявіла паварот у ідэалагічнай рабоце да патрабаванняў жыцця, праводзіла курс на ўмацаванне аданства тэорыі і практыкі. Яна будавала сваю палітыку на навуковай, марксісцка-ленінскай аснове, падпарадкоўваючы ўсю сваю тэарэтычную і ідэйна-выхаваўчую дзейнасць вырашэнню канкрэтных задач камуністычнага будаўніцтва.

Цяпер на першы план у ідэалагічнай рабоце ставіцца задача глыбокага растлумачэння працоўным новай Праграмы КПСС, якая ўзбройвае партыю і ўвесь народ вялікім планам барацьбы за поўную перамогу камунізма.

У дакладзе адзначаецца, што падрыхтоўка чалавека да працоўнай дзейнасці, працоўная загартоўка людзей, выхаванне любові і павагі да працы, як да першай жыццёвай патрэбнасці, і складае сутнасць, аснову ўсёй працы па камуністычнаму выхаванню.

Справаздачны перыяд у жыцці партыі адзначан творчым вырашэннем многіх буйных пытанняў будаўніцтва камунізма і актуальных праблем міжнароднага вызваленчага руху. Вялікая тэарэтычная работа КПСС найбольш поўна ўвасоблена ў яе новай Праграме, якая з'яўляецца філасофскім, эканамічным і палітычным абгрунтаваннем пабудовы камунізма ў нашай краіне.

Вялікая армія камуністаў, марксістаў-ленінцаў, гаворыць у заключэнне М. С. Хрушчоў, выступае як авангард народа ў барацьбе за мір і сацыяльны прагрэс, за светлую будучыню — камунізм. Пад вялікім сцягам камунізма будучы збірацца і згуртоўвацца ўсе новыя і новыя мільёны людзей. Справа прагрэсу, справа камунізма пераможа!

Даклад тав. М. С. Хрушчоў, які працягваўся на ранішнім і вечэрнім пасяджэннях, быў выслухан з вялікай увагай і шмат разоў перапыняўся бурнымі, працяглымі апладысмантамі, адабрэнем усёй залы.

У Мінску гасціла дэлегацыя Камуністычнай партыі Новай Зеландыі і Аўстраліі. На здымку: старшыня Нацыянальнага выканкома Камуністычнай партыі Новай Зеландыі Джордж Джэксан, член Палітычнага камітэта ЦК Кампартыі Аўстраліі Эдвін Бейкан і член ЦК Кампартыі Аўстраліі Эдгар Рос гутарыць з рабочымі механічнага цэха трактарнага завода.

Атамны рэактар у Прыбалтыцы

РЫГА. Пушчаны першы ў Прыбалтыцы доследны атамны рэактар.

Латвійскі атамны рэактар — адзін з найбольш сучасных і эканамічных. У ходзе будаўніцтва фізікі Латвіі сумесна з вучонымі іншых рэспублік унеслі ў канструкцыю рэактара каштоўныя новаўвядзенні, павялічылі яго магутнасць у два разы — з тысячы да двух тысяч кі-

лават. Ужыты новы прынцып транспарціроўкі радыёактыўных матэрыялаў. З гэтай мэтай будавана электрамагнітная пошта: металічныя кантэйнеры перамяшчаюцца з вялікай хуткасцю пад дзеяннем электрамагнітных сіл.

Свае даследчыя работы на атамным рэактары ў Саласпілсе будучы праводзіць вучоны ўсіх трох прыбалтыйскіх рэспублік.

ФАБРЫКА ІНКРУСТАЦЫІ

ЖЛОБІН. 22 віды вырабаў выпускае Жлобінская фабрыка інкрустацыі. Іх можна ўбачыць на прылаўках магазінаў Мінска, Масквы, Новасібірска, Ташкента, Днепрапятроўска і іншых гарадоў краіны. Узоры вырабаў

жлобінскіх умельцаў пасылаліся ў Японію, Англію, Фінляндыю, Нарвегію. Нядаўна зроблена 12 відаў шкатулак для павільёна БССР на Выстаўцы дасягненняў народнай гаспадаркі.

ПРАЕКТ ТУРБІНЫ ў МІЛЬЁН КІЛАВАТ

ХАРКАЎ. Распрацоўку эскіза праекта буйнейшай у свеце паравой турбіны магутнасцю ў адзін мільён кілават завяршылі канструктары Харкаўскага завода імя С. М. Кірава.

Канструктарамі прадпрыемства ўжо распрацаваны тэхні-

чныя праекты небывалых у свеце па магутнасці паравых турбін у паўмільёна і 800 тысяч кілават, а таксама газатурбіннай устаноўкі ў сто тысяч кілават. Закончаны эскізы праекта гіганцкай турбіны ў мільён кілават.

ЦЭЦ на адходах нафтапрадуктаў

ВІЦЕБСК. Недалёка ад Полацка ўзводзіцца ЦЭЦ. Яна будзе працаваць на адходах Полацкага нафтаперапрацоўчага завода і забяспечваць яго электраэнергіяй і парай.

Новую ЦЭЦ намечана ўвесці ў строй к канцу будучага года.

працягваецца на 600 метраў у даўжыню і 240 метраў у шырыню і зойме плошчу 14,5 гектара.

Адначасова з узвядзеннем прамысловых карпусоў баваўнянага камбіната разгорнецца вя-

аб'екце ідуць земляныя работы, закладваецца фундамент корпуса таварнай працы, манцруецца каркас будынка. Усе работы вядуць 4 комплексныя брыгады.

Мы пазнаёмліся з кіраўніком адной з брыгад Уладзімірам Сяргеевічам Цімафеевым. Гэты вопытны будаўнік кіруе калектывам з 53 чалавек. Больш палавіны — моладзь, якая прышла на будоўлю з Баранавіч і навакольных вёсак. Але ўжо цяпер многія маладыя рабочыя асвоілі спецыяльнасці муляраў, цесляроў, мантажнікаў. З захапленнем расказвае брыгадзір аб лепшых працаўніках Соф'і Гулько, Аляксандры Тарасевіч, Марыі Кульгавік, Соф'і Козел і многіх іншых. Старанна працуюць дзяўчаты, не адстаюць у працы ад сваіх старэйшых таварышаў. Паступова яны асвойваюць усё больш складаныя спецыяльнасці. Так Соф'я Гулько паспяхова здала экзамен на страпаўшчыцу і цяпер умела працуе на разгрузцы пад'ёмнага крана.

Маладыя будаўнікі не забываюць і аб вучобе. Многія з іх наведваюць вяслярную школу рабочай моладзі.

...Нараджаецца новы прамысловы гігант. З яго ростам будучы расці і людзі. Цяперашнія будаўнікі стануць вопытнымі майстрамі ткацкай вытворчасці.

НЯМА ДАРАЖЭЙ ЗА ЯЕ

Дрэзна жылося сям'і Андрэя Уласюка пры польскіх панах у сваёй роднай вёсцы. Зямлі было мала, а гора многа. Вось тады і сказаў Андрэй свайму сыну: «Паязджай, сыночку, можа хоць ты шчасце знойдзеш». Так апынуўся Канстанцін Уласюк за акіянам, у Парагваі. Доўга і цяжка працаваў, пакуль уладкаваўся. Праходзілі гады, а Канстанцін усё больш і больш сумаваў па Радзіме, па роднай бацькоўскай зямлі. Нарэшце не вытрымаў, і ў 1957 годзе, прадаўшы сваю няхітрую маёмасць, вярнуўся на родную Брэстчыну. Пасяліўся ў гарадскім пасёлку Камянец.

— Дваццаць год я не бачыў сваіх мясцін, — расказвае Канстанцін Уласюк. — Многае змянілася за гэты час. Выраслі новыя дамы, школы, клуб. Калі я ехаў на Радзіму, ведаў, што будучы цяжкасці, таму што ўсяму свету вядома, што перажыла наша краіна за гады вайны. Але мне адразу далі кварцэр, забяспечылі работай. Старэйшы сын Георгій скончыў 10 класаў, хоча паступіць у інстытут замежных моў. Дачка Алена працуе ў рэстаране. Сын Рыгор вучыцца ў 9 класе. Ён у нас вельмі любіць музыку і займаецца ў гуртку пры Доме культуры.

Усе члены сям'і Канстанціна Андрэевіча Уласюка знайшлі тут справу па душы. І нікога больш не трывожыць заўтрашні дзень. У Савецкай краіне ўмеюць цаніць працоўнага чалавека. Аб гэтым сведчыць і новая Праграма Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, дзе кожны радок прасякнуты вялікімі клопатамі аб простых людзях.

— Я лішні раз пераканаўся, — усхвалявана гаворыць Канстанцін Андрэевіч, — што родная зямля — гэта непаўторнае шчасце. Нікога няма даражэй за яе.

С. БЕНЕНСОН.

НА ўскраіне Баранавіч на вялізнай плошчы разгарнуліся будаўнічыя работы.

Узед і ўперад іспытная снуюць самазвалы, бульдозеры, магутныя пад'ёмныя краны. Тут нараджаецца прамысловы гігант сямігодкі — буйнейшы ў краіне баваўняны камбінат.

Памеры гэтага прадпрыемства нават цяжка сабе ўявіць. Корпус таварнай працы размешчана на плошчы 4,4 гектара. Яго даўжыня — 240 метраў, а шырыня 195 метраў. Гэты вялізны будынак будзе мець штучнае асвятленне, а ўнутры памяшкання будзе падтрымлівацца штучны клімат. Магутнасць корпуса таварнай працы складзе 111 тысяч верацён.

Але гэта — толькі першая чарга будаўніцтва камбіната. Другі корпус — прадзільна-ткацка-аддзелачны — будзе ў тры разы большы за першы. Ён

ГІГАНТ нараджаецца

лікае жыллёвае і культурна-бытавое будаўніцтва. Побач з карпусамі-гігантамі ўзнікне сапраўдны горад. Тут намечана на будаваць 33 п'яці-трохпавярховыя дамы, дзіцячыя сады і яслі, клуб на 600 месцаў, дзве школы, у якіх будзе навучацца па 920 вучняў, сем магазінаў, камбінат бытавога абслугоўвання, бальніцу на 200 ложкаў.

Будзе таксама добраўпарадкавана Жлобінскае возера, а ўвесь камбінат і жылы пасёлак упрыгожацца вялікай колькасцю дэкаратыўных дрэў і кустоў.

Першая чарга гіганта ўступіць у строй у першым квартале 1963 года. Ужо тады прадпрыемства будзе даваць 1.600 тон працы ў год. А калі ўвесь камбінат уступіць у эксплуатацыю, то яго гадавая вытворчасць будзе роўна 80 мільёнам метраў баваўнянай тканіны.

У гэтыя дні на будаўнічым

ВАМ даводзілася назіраць вячэрні Брэст? У гэтую асеннюю пару ён паасабліваму прыгожы. Пад нагамі — медзь апаўшага і прасохшага за дзень каштанавага лісця, асень ў пазалочаных шалках, плачучыя вербы ды ліпы, задумлена схілішы кучаравыя галовы, купаюцца ў праменнях электрычных агнёў.

Чым жыве вячэрні Брэст? Пасля работы, у адзін са звычайных вечараў мы адправіліся на яго прадпрыемствы, у чырвоныя куткі, навучальныя ўстановы, на вуліцы, скверы...

ГЭТЫ вечар прынёс намала турбот, але, бадай, яшчэ больш радасці самадзейнаму кіраўніцтву рабфака, якая ў арганізаванага пры Брэсцкім педінстытуце. Цэлы дзень не змаўкаў тэлефон у камітэце камсамола. Дырэктар рабфака студэнтка факультэта пачатковага класаў Ганна Сямёнаўна Кавальчук за дзень стамілася ад тэлефонных размоў. Затое ўвечар, калі ёй паведамілі, што зала поўная, твар Ані павесіла, стомленасць, здавалася, прайшла.

Разам з кіраўніком рабфака ідзем у залу. Прабіваемся ў апошнія рады. Дыплітывы, сур'ёзныя твары людзей, якія вырашылі, нягледзячы на ўсе цяжкасці, павышаць свой агульнаадукацыйны ўзровень...

А вось малыш сядзіць чынна, сканцэнтравана. Чаму ён тут?

— Я яшчэ маленькі вучыцца, — адказвае Славк. — Я не хацеў ісці, але мама павяла сюды, а папа ў камандзіроўцы...

Аляксандра Мікалаеўна Бутраменка, брыгадзір тэлеграфа, вырашыла падрыхтавацца да паступлення ў інстытут замежных моваў. Не хацелася прапушціць арганізацыйны сход, вось яна і прыйшла з сынам.

— Будзе цяжка, але вучыцца трэба, — дзеліцца думкамі камсамолна швачка Люба Голуб. — Многія дзяўчаты нашай фабрыкі вырашылі падрыхтавацца да паступлення ў вуну. І Галіна Ягорава, і Іра Даўнар, і Галіна Кудзюнюк, і Марыя Ацман, і Галіна Мурашка. Усе мы — ударніцы

камуністычнай працы, і ўсе вырашылі вучыцца.

Стварэнне рабфака выклікала вялікую цікавасць як у моладзі горада, так і ў саміх студэнтаў педінстытута. Многія з іх з радасцю згадзіліся тры вечары ў тыдзень аддаваць важнай і карыснай справе — падрыхтоўцы рабочай моладзі да паступлення ў вуну. Студэнтамі рабфака з'яўляюцца каля 300 чалавек моладзі.

СТРОГАЯ цішыня сустрагла нас чытальня залы абласной бібліятэкі імя Горкага. Пад жоўтымі абажурамі электрычных ламп схіліліся дзесяткі галоў. Нягледзячы на позні час, за сталікамі амаль не было свабодных месцаў.

— Ці многа вечарамі бывае моладзі? — цікавіцца ў работніцы залы А. С. Чаусавай.

— Сёння займалася 128 чалавек. Бывае значна больш. Частымі гасцямі з'яўляюцца санітарка Валянціна Чарнюк, электрык Юрый Ганчароў, прадвец Валянціна Маркава, многія работніцы дыванавага камбіната. Ды ўсіх і не пералічыш.

ДОУГА не гасне святло, не змаўкае гул матараў у цэхах швейнай фабрыкі, дыванавага камбіната, завода «Газ-апарат», трыкатажнай фабрыкі, швейнага камбіната і многіх іншых прадпрыемстваў горада. Кожны вечар сотні гатовых вырабаў выпускаюць умелыя рукі брэсцкіх рабочых.

— Чым парадаваў вас сённяшні вечар? — цікавіцца ў кіраўніка адной з брыгад швейнай фабрыкі Ніны Шапель.

— У гэтыя дні мы працуем з падвойнай энергіяй, — расказвае Ніна. — Сёння за змену зрабілі 230 адзінак гатовай прадукцыі замест 200 па плане.

Са значным перавышэннем планавых заданняў завяршылі змену ў гэты вечар многія брыгады. На 120 працэнтаў выканалі зменныя заданні Оля Завірэйка, Надзя Траханюк,

Ніна Байкоўская, Валя Клокава, Марыя Галотка і многія іншыя работніцы.

СУР'ЕЗНЫЯ справы вырашаліся ў чырвоным кутку гарпрамгандлю. Сакратар камсамольскай арганізацыі Ася Трацюк рабіла справаздачу аб рабоце камітэта камсамола за год. Надоўга запомніцца гэты вечар Ніне Галінай, Галіне Такарэвіч і Луізе Сямёнавай: камсамольскі сход задаволіў

іх просьбу і рэкамендаваў для ўступлення кандыдатамі ў члены КПСС.

Сход адбыўся таксама ў многіх камсамольскіх арганізацыях горада. Юнакі і дзяўчаты вырашаюць галоўнейшае пытанне камсамольскага жыцця: абмяркоўваюць справаздачы і выбіраюць новыя кіруючыя органы.

ГЭТАЯ частка горада, бадай, ніколі не засынае. Электрычныя вочы пільна сцерагуць роўныя лініі чыгуначных пудей, а магутныя паравозы, цяжка пыхкаючы і выкідаючы ў начное неба клубы дыму, прывозяць у Брэст або адвоззяць адсюль сотні, дзесяткі соцень людзей. Звычайны для брэсцан сталі на вуліцах горада чужаземцы. Прадстаўнікі розных народаў, удзельнікі маладзёжных фестываляў, Сусветнага форуму моладзі, балельшчыкі спартыўных спаборніцтваў — групамі і паасобна, цэлымі паяздамі — не раз бывалі гасцямі Брэста.

Хоць турысцкі і адпускны сезоны падыходзяць к канцу, але яшчэ і цяпер мнагалюдна на вакзале, у аддзяленні сувязі, ля сталіка паштовых паслуг, ля кіёска «Саюздрук». Дзесяткі тэлеграм адпраўляюцца ва ўсе канцы нашай Радзімы, за граніцу. А тыя, хто спяшаецца, звяртаюцца да дапамогі міжгародняга тэлефона.

У гэты вечар паязды павезлі групу нямецкіх турыстаў у Кіеў, палякаў — у Маскву, не-

калькі груп чужаземцаў вярталіся да сябе на радзіму, нашы турысты ад'язджалі за граніцу. Сотні савецкіх грамадзян накіроўваліся ў розныя куткі нашай неабсяжнай Радзімы.

ПОЗНА засынае горад і толькі рэдкія пары закаханых, стараючыся не парушаць яго спакою, беражна нясуць сваё пацудзіце міма сонных дамоў, нядрэмлючых вартаўнікоў, нягаснучых ліхтароў...

Прыгожы вячэрні Брэст. Цудоўныя яго гаспадары — маладыя і пажылыя будаўнікі новага жыцця.

П. УКРАИНЕЦ.

10 000 саджанцаў яблынь растуць у плодагадзавальніку, што на ўскраіне Брэста. А створаны ён па ініцыятыве работнікаў станцыі Брэст-Цэнтральнай дзяжурнага Васіля Дзмітрыевіча Харашылава і аператара Мікалая Еўдакімавіча Калток. Садоўнікі-аматары Васіль Дзмітрыевіч і Мікалай Еўдакімавіч у вольны ад дзяжурства час бескарысліва

працуюць на ўчастку. Ім дапамагаюць многія таварышы па рабоце. Праз некалькі год — такая іх высакародная мара — на вуліцах Брэста побач з каштанамі зацвітуць яблыні і грушы.

На здымку (злева направа): Мікалай Еўдакімавіч Калток і Васіль Дзмітрыевіч Харашылаў.

САЦЫЯЛЬНАЕ ЗАБЕСПЯЧЭННЕ У КАЛГАСАХ

Калгас «Сталінец» Гарадзішчанскага раёна пачаў будаўніцтва арцельнага дома адпачынку, разлічанага на 150 чалавек. Ён размяшчаецца ў малюнічай мясцовасці на ўзлеску сасновага бору.

«Сталінец» — адзін з перадавых калгасаў у вобласці. У гэтым годзе грашовы яго даход перавысіць 600 тысяч рублёў. Грамадская гаспадарка стала асноўнай крыніцай дабрабыту хлебарабаў. На кожны працадзень тут выдаецца па рублю грошай, два кілаграмы збожжжа, бульба, агародніна, норм для жывёлы, якая знаходзіцца ў асабістай уласнасці калгаснікаў.

Значныя сродкі праўленне выдзяляе на сацыяльнае забеспячэнне членаў арцелі, культурна-бытавыя патрэбы. У адпаведнасці са Статутам арцелі калгаснікаў, якія выпрацавалі ў год 300 працадзён, карыстаюцца 24-дзённым аплатавым водпускам. Устаноў-

лены пенсіі для састарэлых і страціўшых працаздольнасць хлебарабаў. Для маючых патрэбу ў санаторным лячэнні набываюцца пуцзункі, аплатаюцца бальнічныя лісты.

Па рашэнню агульнага сходу за кошт арцелі ўдовам і сіротам пабудаваны дабrotныя дамы.

Павялічыў затраты на культурна-бытавое будаўніцтва і сацыяльнае забеспячэнне хлебарабаў і калгас «Пераможца» гэтага ж раёна. На аздараўленчыя мэты, бясплатнае лячэнне калгаснікаў і іх дзяцей, выплату пенсій выдзелен адзін працэнт ад даходаў грамадскай гаспадаркі.

Па рашэнню агульнага сходу штомесячныя пенсіі для састарэлых і страціўшых працаздольнасць хлебарабаў устаноўлены ў многіх арцелях Лунінецкага, Лагішынскага, Камянецкага, Іваніўскага і іншых раёнаў Брэсцкай вобласці.

ГІГАНЦКАЯ МАГІСТРАЛЬ

Гіганцкая магістраль, пракочышы ад велічнай Волгі тысячы кіламетраў, прыйшла ў Беларусь. Тут буйнейшы ў свеце нафтаправод «Дружба» разгаліноўваецца: адна нітка ідзе праз Украіну ў Чэхаславакію і Венгрыю, а другая праз Брэстчыну — у Польшчу і Германскую Дэмакратычную Рэспубліку.

Ні днём, ні ноччу не спыняюцца работы на трасе. Цяпер тут, як ніколі, высокі працоўны

ўздым. Ва ўсіх адно імкненне: як мага хутчэй завяршыць работы на апошнім пагранічным участку даўжынёй у 87 кіламетраў і сустрэцца з польскімі сябрамі-будаўнікамі.

Першымі на трасе я сустраў бульдозерыстаў Уладзіміра Нябеснага і Івана Кірысюка.

— Толькі што закончылі першую змену, — гаворыць Нябесны.

Бульдозерысты, аказваецца, спаборнічаюць з

трубаўкладчыкамі і цвёрда вырашылі наступачым на пяткі... Аднак зрабіць гэта не так проста. Суседзі таксама ўмеюць апераджаць час. Яны арганізавалі работу ў тры змены і свае абавязальствы наамага перакрываюць. І бульдозерысты ледзь-ледзь паспяваюць засыпаць за імі траншэю.

Брыгаду трубаўкладчыкаў узначальвае вопытны спецыяліст Рыгор Плыньскі. Гэта той Плыньскі, аб якім грывела слава на газатрасах Серпухаў — Ленінград, Дашава — Мінск і многіх іншых будоўлях. Яго брыгада працяла сапраўдную кемлівасць у працы.

— Балоты для нас — цяжкія перашкоды, — гаворыць брыгадзір. — Раней для машын і механізмаў даводзілася наладжваць спецыяльныя насацілы. На гэта ішло вельмі многа часу, не гаворачы ўжо аб затраце велізарнай колькасці драўніны. Цяпер мы ўжылі новую тэхналогію. Па траншэі, напоўненай балотнай вадой, сталёвую трубу прасоўваем шляхам сплаву. Трубаўкладчык, устаноўлены на цвёрдым грунце, паддымае трубу, і яна са-

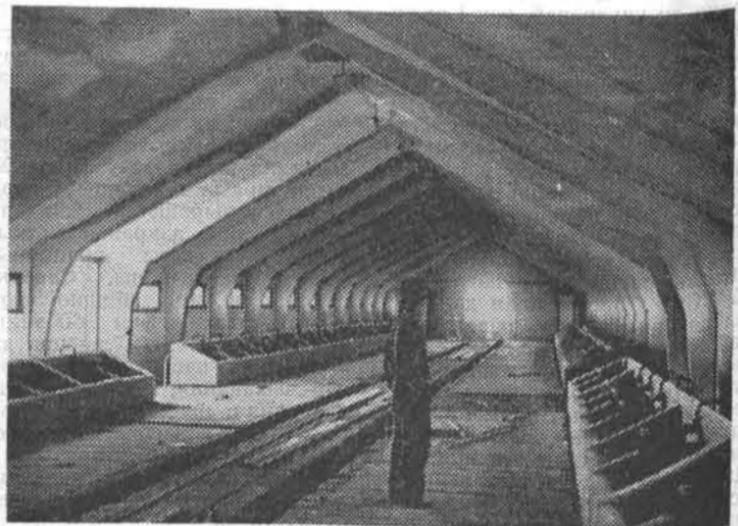
ма пакорліва «паўзе» наперад. Такое новаўвядзенне ў два разы эканоміць час. А лесу пры гэтым амаль зусім не паграбуецца.

Добрую ініцыятыву праявілі і газаваршчыкі. На месцы зварных стыкаў звычайна прынята падкладваць спецыяльныя кольца са сталі. Гэта адбірае занадта многа часу, ды і выдаткоўваецца высокагацунковы метал. Тут вырашылі для забеспячэння патрэбнай трываласці зваркі ўжыць вуглекіслотны абаронны слой. Зварка такім метадам атрымліваецца скараснай і эканомнай.

— Каштоўнае новаўвядзенне вырашылі ўкараніць і нашы ізаліроўшчыкі, — паведамляе начальнік участка Аляксандр Маркавіч Комскі. — Замест бітумнай масцікі будзе ўжыта спецыяльная поліхлорвінілавая стужка. Поўнаасцю адпдае неабходнасць у варацных катлах, а таксама ў перавозцы бітумнай масы ад катлоў да месца ізаляцыі.

З кожным днём працоўваецца ўсё далей і далей на захад ударны атрад.

П. ПАДУРАУ.

Калектыў грамадскага канструктарскага бюро Віцебскага будаўнічага трэста № 9 распрацаваў арыгінальны праект зборнага жалезабетоннага кароўніка на 100 галоў. Такі кароўнік пабудаваны ўжо ў калгасе імя Урыцкага Сіроцкага раёна. На здымку: жалезабетонны кароўнік у калгасе імя Урыцкага.

РАДЫЁ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін; з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях: на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін; на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19.30 да 20.30 на хвалях:

19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

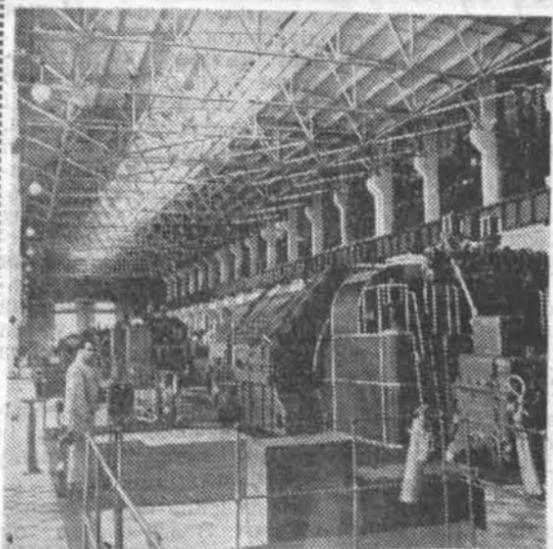
НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 минут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалях: 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, праспект імя Сталіна, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пільнамаў (für Briefe): Minsk, Post-schlossfach № 14.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

У турбіннай зале Васілевіцкай ДРЭС.